

En hverdag der hænger sammen
– veje til bedre familieliv

Hvem er FH Hovedstaden?

Vi repræsenterer mere end 230.000 lønmodtagere på tværs af Region Hovedstaden, som spænder bredt fra SOSU-medarbejderen til håndværkeren til skolelæreren og mange flere.

”

Mange lønmodtagerfamilier kæmper med at få hverdagen til at hænge sammen. Det er samtidig dem, der sørger for, at vores velfærd løber rundt, og dem der bygger den grønne omstilling. Derfor er det på tide, vi sætter fokus på, hvordan vi kan give helt almindelige lønmodtagere bedre vilkår, så hverdagen kan hænge sammen, og der kan blive mere tid til familien.

Mikkel Andersen
Formand FH Hovedstaden

En hverdag med plads til familielivet

Lange arbejdsdage, rigide arbejdstider, myldretrafik, fritidsaktiviteter og – i nogle familier, børn der ikke trives – er med til at gøre det svært at få arbejds- og familielivet til at hænge sammen for helt almindelige lønmodtagere.

Rigtig mange helt almindelige lønmodtagerfamilier er pressede dagligt over at få familie- og arbejdslivet til at hænge sammen. Det er der ikke noget at sige til. For med rigide vagtrul og tidlige mødetider, er det ikke unormalt at vække børn kl. 5 om morgenen, så de kan nå i institution, inden mor og far skal møde på arbejde. Ligesom det er hverdag for mange børn af lønmodtagerfamilier at være i institution i 10 timer om dagen.

Rigide arbejdstider gælder for de fleste lønmodtagergrupper, som enten arbejder i velfærdsjobs, håndværksfag, produktionssektoren eller servicebranchen. Man kan ikke lige sige til sin chef "jeg går kl. 14 i dag, og sidder et par timer i aften i stedet, så jeg kan hente mit barn". Sådan fungerer virkeligheden ikke ude på en produktionsvirksomhed eller for en sygeplejerske på en akutmodtagelse. Der er som minimum faste vagtrul, man må indrette sit liv efter. Af og til med uventet overarbejde.

For mange forældre betyder den hektiske hverdag, at de er konstant tynget af dårlig samvittighed over for enten deres børn eller deres arbejdsplads. Samtidig kan det af og til føles som om, at det er arbejdslivet, der dikterer graden af nærvær, man som forældre kan give sine børn.

Den der utilstrækkelighed, når man kom hjem, når klokken den var halv seks om aftenen. Den kan jeg tydeligt huske.

Sabrina, 36 år
Pædagog

Derfor er det måske heller ikke så underligt, at færre og færre søger ind på velfærds- og erhvervsuddannelserne. Det er et problem. For vi har brug for kvalificeret personale til at tage sig af os, når vi bliver syge. Til at passe vores ældre på plejehjemmene. Vores børn i daginstitutionerne. Og vi har brug for dygtige håndværkere til at bygge den grønne omstilling. Med andre ord: helt almindelige lønmodtagere er afgørende for, at samfundet kører rundt. Derfor skal vi gøre noget nu, så vi kan sikre, at flere bliver i fagene, og at flere i fremtiden også har lyst til at tage en erhvervs- eller velfærdsuddannelse.

Familielivet presses yderligere af en velfærd, der gennem mange år er blevet effektiviseret, og hvor realiteten nu er, at den er skåret helt ind til benet. Det påvirker familielivet, når det faglige personale er presset. Når vilkårene ikke følger med tiden. Og når udskiftningen blandt medarbejdere på velfærdens kerneområder lokalt bliver for stor.

Virkeligheden er, at der lokalt ses en stigende personaleomsætning i kernevelfærden, et større fokus på drift end på faglig ledelse og en velfærd, der er skåret så langt ned, at de tidlige og forebyggende indsatser er blevet sparet væk over årene.

Alt dette betyder, at samfundskontrakten er under pres – og det har stor betydning for familierne.

Samfundet efterlader småbørnsforældre magtesløse, så længe vi ikke taler om, hvordan vi kan gøre det bedre, end vi gør i dag. Vi mener, det er på tide, vi sætter fokus på, hvordan vi skaber et arbejdsmarked, der understøtter en hverdag, der hænger sammen for lønmodtagerfamilierne. Derfor har vi udarbejdet et inspirationskatalog med 11 politiske anbefalinger til kommunerne, der skal gøre hverdagen bedre for børnefamilierne.

Der har været døgn, hvor jeg kun fik sammenlagt tre timers søvn... Nogle gange føler jeg ikke, at jeg lever op til det, jeg skal på arbejde, fordi energien og koncentrationen bare ikke er der. Og det samme derhjemme.

Kasper, 38 år
Autoredder

”

Det her med at vi får at vide af politikerne, at vi skal få flere børn... Men det at få tre børn i vores samfund... Det virker det bare ikke altid som om, det er indrettet til.

Kasper er 38 år og autoredder
Sabrina er 36 år og pædagog

Mød Sabrina og Kasper

Sabrina og Kasper er gift og bor med børnene Vanessa på 13 år, Athena på 11 år og Xander på 8 år. Sabrina er uddannet pædagog, og Kasper er autoredder, men har i mange år kørt lastbil. I tolv år arbejdede Kasper om natten, og hverdagen var planlagt ned til mindste detalje for at familie- og arbejdslivet kunne gå op. Sabrina afleverede børnene hver morgen. Når Kasper kom hjem ud på morgenen, kunne han lige nå at sove et par timer, inden han skulle hente børn, hjem og lave aftensmad, indtil Sabrina havde lukket SFO'en og kom hjem kl. 17.30. Kvalitetstid sammen som familie, foregik imens de spiste aftensmad. De dage Kasper altså kunne være med. For han skulle nå at få et par timers søvn mere, inden han skulle op og hænge sammen på arbejde om natten. Sabrina og Kaspers hektiske hverdag er ikke unik. Det er virkeligheden for rigtig mange lønmodtagerfamilier.

”

Da børnene var mindre og gik i børnehave, kunne man godt mærke, børnene syntes, de havde lange dage, og gik meget op i, hvornår vi kunne komme og hente dem hjem igen.

Sabrina, 36 år
Pædagog

Politiske anbefalinger

- 1 Længere åbningstider i daginstitutioner
- 2 Færre lukkedage i daginstitutioner - mere frihed til ferie
- 3 Ubegrænsede barns sygedage
- 4 Fleksibilitet på tværs af livsfaser
- 5 Flere børn og unge ind i foreningslivet
- 6 Tidlig tværfaglig indsats målrettet sårbare familier
- 7 Hurtig hjælp og opsporing af børn og unge i mistrivsel
- 8 Natur, bøger og fællesskab som omdrejningspunkt i folkeskolen
- 9 Styrket indsats mod skolevægning
- 10 Faglig ledelse for bedre velfærd
- 11 Skolemad for bedre trivsel

Alle kommuner er forskellige og står med forskelligartede udfordringer. Derfor er vores anbefalinger et inspirationskatalog, udarbejdet sådan, at den enkelte kommune kan udvælge de løsningsforslag, der passer til udfordringerne i netop deres kommune. *

* Forslagene er rettet mod alle kommunale instanser, som de kommunale byråd har lovgivningsmæssig indflydelse på.

01

Længere åbningstider i daginstitutioner

Åbningstider i daginstitutionerne varierer på tværs af kommuner, men flere kommuner har de seneste år reduceret åbningstiderne som led i besparelser. Det betyder, at der nu er forældre, der har svært ved at nå at aflevere og hente børn inden for åbningstiderne. Det påvirker særligt forældre med arbejdsdage, der starter tidligt om morgenen, og enlige forældre uden alternative pasningsmuligheder.

Det foreslås, at kommunerne ser på muligheder for at udvide åbningstiderne i daginstitutionerne. Dette skal ske uden påvirkning af personaleantallet, så det ikke kompromitterer hensyn til normeringer og børnenes trivsel.

”

Efter de har ændret lukketiderne herude, så de lukker tidligere i børnehaven, blev det nødvendigt med fleksibilitet fra vores arbejdspladser, så vi kunne nå at hente.

Sabrina
Pædagog

02

Færre lukkedage i daginstitutioner – mere frihed til ferie

Alle daginstitutioner har fastlåste ferie- og lukkedage. Det kan være helt op til 4 uger om året. Det betyder, at både personalet og forældrene kun har få dage om året med frihed til selv at vælge, hvornår familieferien afholdes. For nogen er det helt ned til kun en enkelt uge om året. Det giver store udfordringer for mange børnefamilier, fordi feriepuslespillet kan blive svært at få til at gå op.

Det foreslås, at kommunerne indfører færre lukkedage, så forældre og personale får mere frihed til at tilrettelægge deres ferie.

03

Ubegrænsede barns sygedage

Børn bliver ofte syge, og det tager sjældent kun én til to dage, før de er raske igen. Alligevel har de fleste forældre kun én til to sygedage at gøre godt med, når deres barn bliver syg. Det resulterer i, at forældre enten må bruge feriedage, lyve sig selv syge eller sende syge børn afsted i institution. Det er utidssvarende, at vi ikke er nået længere med at skabe bedre rammer for de mange børnefamilier, der er en vigtig del af arbejdsmarkedet. Den uholdbare situation for børnefamilierne kan også blive endnu en udfordring for velfærden. Ansatte i den lokale velfærd får nemlig incitament til at søge over til det stigende antal virksomheder, der frivilligt har indført tiltag, der sikrer, at forældre kan passe deres syge børn i større omfang.

En undersøgelse foretaget af Voxmeter for BUPL viser, at hver anden forælder har meldt sig syg for at passe sit barn. Hver fjerde forælder har afleveret syge børn, fordi de ikke kunne få fri til at passe deres barn. Det har således også effekt på smittespredningen i samfundet. Men hvad hvis vi gav forældre lov til at blive hjemme med fuld løn frem til deres børn blev raske igen? Det kan lyde vildt, men det er faktisk allerede afprøvet, bl.a. på Aalborg kongrescenter og i energivirksomheden Norlys. Resultaterne har bl.a. været en øget balance mellem arbejds- og familieliv, mindre stress og bedre trivsel blandt de ansatte. Fraværet blandt de ansatte på Aalborg kongrescenter

steg med gennemsnitligt 5 minutter fordelt over hele året efter ordningen blev indført. Det viser med al tydelighed, at man som arbejdsplads med meget små greb kan gøre en stor og betydelig forskel for medarbejderes familieliv og samtidig bidrage til fastholdelse. Den uholdbare situation for børnefamilierne kan også blive endnu en udfordring for velfærden. Ansatte i den lokale velfærd får nemlig incitament til at søge over til det stigende antal virksomheder, der frivilligt har indført tiltag, der sikrer, at forældre kan passe deres syge børn i større omfang.

Beslutninger om barns sygedage kan i dag behandles som en del af overenskomstforhandlingerne. Samtidig anerkender vi kommunernes behov for at kunne rekruttere og fastholde. Dette særligt set i lyset af, at den kommunale velfærd er under et enormt økonomisk pres samtidig med, at flere og flere velfærdsområder har svært ved at rekruttere.

Derfor anbefaler vi, at kommunerne, med inddragelse af MED-systemet, indfører muligheder, der som en midlertidig forsøgsordning sikrer, at børnefamilier kan passe deres syge børn i nødvendigt omfang, og kan være med til at klarlægge omfanget og bidrage med erfaringer med den praktiske håndtering. Når den midlertidige forsøgsordning er ovre, skal ordningen evalueres.

”

Ærligt så er der jo nogle dage, hvor vi har givet børnene en panodil, krydset fingre og sendt dem afsted. Der er ingen tvivl om, vi har sendt dem afsted nogle gange, hvor vi ikke burde have sendt dem afsted.

Sabrina
Pædagog

04

Fleksibilitet i arbejdslivet på tværs af livsfaser

Arbejdslivet har ændret sig markant de seneste år. Vi lever længere, arbejder længere og har et mere flydende arbejdsliv. I dag arbejdes der i flere og flere private virksomheder med såkaldte livsfasepolitikker. En livsfasepolitik baserer sig på livets forskellige faser med plads til fleksibilitet i arbejdslivet afhængigt af, hvad der fylder i det private liv. Det har vist sig også at kunne betale sig for arbejdspladsen, bl.a. fordi det skaber øget motivation blandt medarbejdere.

Det kommunale arbejdsmarked kan med fordel tænke i samme baner – f.eks. på hvordan forældre og bedsteforældre kan drage nytte af fleksible arbejdsvilkår i de år, hvor de har små børn og børnebørn. Det kan f.eks. være, at mere hjemmearbejde kan være en hjælp for småbørnsforældre, som har et job, hvor hjemmearbejde er en mulighed. Derudover kan indflydelse på tilrettelæggelse af arbejdstider gøre en mærkbar forskel for mange. Udover forældrene kan det give bedsteforældre mulighed for mere tid sammen med deres børnebørn og samtidig aflaste forældre, som i stedet kan være på arbejde.

”

Min mor ville virkelig gerne have haft muligheden for at kunne tage fri fra sit arbejde dengang, hun arbejdede og hjælpe os, samtidig med at hun kunne tilbringe tid med sine børnebørn. Det er virkelig tit, vi har spurgt hende, hvor hun har måtte sige 'det kan jeg ikke, for jeg skal jo selv arbejde.'

Sabrina
Pædagog

Det anbefales at indføre fleksible arbejdsordninger på kommunale arbejdspladser, bl.a. med mulighed for hjemmearbejde eller indflydelse på tilrettelæggelse af arbejdstid.

05

Flere børn og unge ind i foreningslivet

Foreningslivet spiller en central rolle for børn og unges mentale og fysiske trivsel. Samtidig kan foreningslivet blive en naturlig overgang til et første job, f.eks. som frivillig fodboldtræner i den lokale klub. Desværre er deltagelsen i foreningsidrætten faldet over tid blandt de 7-15-årige, viser en rapport fra DIF. Kommunerne bør derfor gøre en aktiv indsats for at engagere flere børn og unge i foreningslivet. I København har man f.eks. haft succes med konceptet 'sociale partnerskaber', hvor der arbejdes aktivt med at inkludere og fastholde udsatte børn og unge i det lokale foreningsliv.

Mange unge står i dag uden for et sundt fællesskab. Men i fritidsklubberne hvor personalet kender de unge, er der et stort potentiale for at se de unge, som har brug for et nyt sundt fællesskab, som f.eks. kan opstå i foreningslivet. Der ligger derfor et uforløst potentiale i et samarbejde mellem lokale fritidsklubber og foreningslivet.

Det anbefales at kommunerne:

1) Investerer i bedre sports- og kulturfaciliteter, som kan bidrage til at fremme børn og unges deltagelse i foreningslivet.

2) Lægger en konkret strategi for sociale partnerskaber mellem klubber og foreningsliv.

06

Tidlig tværfaglig indsats målrettet sårbare familier

Et stigende antal børn og unge mistrives. Selvom der er hjælp at hente, opstår muligheden for hjælp ofte først, når et barn er i mistrivsel. Der er brug for en tidlig forebyggende indsats ude i kommunerne, hvor der sættes ind så tidligt som muligt. Helsingør kommune har f.eks. undersøgt udviklingen i antallet af særligt sårbare gravide henvist til kommunen. Antallet er steget fra 4,7 pct. til 18,5 pct. af en fødselsårgang i perioden 2010-2022. Kommunen har derfor iværksat konceptet 'småbørnshuset'. Småbørnshuset er en tværfagligt forankret indsats, som samler socialrådgivere, familiekonsulenter, sundhedsplejersker og psykologer i en fælles indsats omkring familien. Stedet er indrettet i hjemlige rammer og er placeret væk fra kommunen geografisk. Det giver en tryggere tilknytning til stedet for de sårbare familier, at stedet ikke associeres med at være en del af 'det offentlige', hvilket muliggør en mere borgernær indsats. Det bidrager også til, at det bliver nemmere at viderevisitere til øvrige indsatser i det kommunale system.

De tværprofessionelle perspektiver bidrager til, at familierne får den bedste og mest relevante hjælp – allerede under graviditeten og i de første seks år af barnets levetid. At sårbare familier og børn modtager den rette hjælp, i forbindelse med den tidlige opsporing, har afgørende betydning for, at de tilbydes de rette indsatser - også senere i livet. Investeringer i den tidlige opsporing er samtidig med til at sikre, at de rette tiltag og indsatser sættes i værk fra start.

Hvis ikke risikerer kommunerne at iværksætte utilstrækkelige indsatser, der på den længere bane kan forværre familiens og barnets situation og ende med at koste kommunen mere end nødvendigt.

Det anbefales, at kommunerne udvikler en tværfagligt forankret tidlig indsats målrettet sårbare gravide og familier.

18,5%
4,7%

Antallet af sårbare gravide er steget fra 4,7 pct. til 18,5 pct. af en fødselsårgang i perioden 2010-2022.

07

Hurtig hjælp og opsporing af børn og unge i mistrivsel

Mange børn og unge trives og har det godt. Men for mange har udfordringer, som påvirker deres trivsel. 17% af de 16-24-årige føler sig ensomme. Hvert femte barn er udsat for mobning. Et stigende antal unge udvikler afhængigheder af rusmidler. Som et nyere fænomen er unge begyndt at eksperimentere med opioider.

Der kan altså være mange årsager til mistrivsel, og behovet for hurtig hjælp er stigende. Når et barn eller ung mistrives påbegyndes der ofte en udredning hos regionen. Til trods for krav om, at udredningen skal ske inden for 30 dage, ender det oftest med at blive en lang proces. I 2. kvartal 2025 overholdt 88 pct. af udredningssager i psykiatrien i Region Hovedstaden ikke udredningsretten, som tilsiger udredning inden for 30 dage. Det betyder, at der kan gå lang tid, fra det opdages, at et barn eller ung mistrives, til den nødvendige hjælp kan igangsættes. Der er derfor behov for en hurtig indsats, som kan igangsættes så snart, der er mistanke om mistrivsel hos et barn eller ung.

88%

I 2. kvartal 2025 overholdt 88 pct. af udredningssager i psykiatrien i Region Hovedstaden ikke udredningsretten, som tilsiger udredning inden for 30 dage.

17%

af de 16-24-årige føler sig ensomme.

Det anbefales, at kommunerne iværksætter en trivselsindsats på folkeskolerne, hvor der bl.a.:

- 1) Udbydes forebyggende aktiviteter på samtlige klassetrin i folkeskolen med henblik på tidlig opsporing af mistrivsel.
- 2) Tilknyttes en fast skolesundhedsplejerske som har faste timer ugentligt, hvor eleverne har mulighed for at komme forbi.

08

Natur, bøger og fællesskab som omdrejningspunkt i folkeskolen

Den udprægede brug af skærme, hvad enten det gælder mobiler eller computere, er blevet en velkendt udfordring for undervisningen på de fleste folkeskoler. Flere undersøgelser viser, at natur- og udeundervisning kan styrke børns udvikling positivt på en række områder i forhold til læring, sundhed og trivsel. Ligesom flere lærere ser et stort potentiale i mere undervisning i naturen. Analog læsning har ligeledes vist sig at have bedre læringsmæssig effekt end læsning på skærm. Derfor er det en udfordring, hvis undervisningen primært er skærmbaseret. Holddannelse og undervisning af elever i mindre grupper kan samtidig være afgørende for alle elevers udbytte af undervisning og trivsel i skolen. Det kræver mulighed for en fleksibel tilrettelæggelse af undervisningen og for f.eks. at undervise én klasse i flere lokaler samtidig. Nogle elever har f.eks. behov for ro og "stillezoner" for at få det fulde udbytte af undervisningen. Det er derfor afgørende, at der er gode muligheder for en fleksibel tilrettelæggelse af de fysiske rammer omkring undervisningen – både i form af ekstra lokaler inde – og gode udendørsfaciliteter.

Det anbefales, at kommunerne lægger op til mere fleksibel undervisning i folkeskolen, herunder mulighed for udendørsundervisning i naturen, og samtidig investerer i flere bøger til undervisningen i de lokale folkeskoler.

09

Styrket indsats mod skolevægning

De seneste ti år er antallet af børn, med mere end 150 fraværsdage ud af skoleårets 200 dage, fordoblet. Langvarigt skolefravær er et komplekst problem, som kan have mange og flere forskelligartede årsager. I Københavns kommune har man kortlagt, at eleverne der får hjemmeundervisning, i langt overvejende grad dør med enten angst, autismspektrumforstyrrelser eller ADHD. Det kræver derfor skræddersyede helhedsorienterede løsninger at hjælpe den enkelte elev tilbage i et tilbud, hvor de kan trives. Det har samtidig stor påvirkning på familielivet, når et barn ikke går i skole. Det kan f.eks. være nødvendigt for en forælder at være hjemmegående, så længe barnet ikke går i skole. Det går ikke alene ud over familiens økonomi og overskud, men koster også kommunekasserne dyrt. Det kan du læse mere om i afsnittet "Hvor skal pengene komme fra?" på s. 17. En målrettet indsats skal derfor ses som en investering, som på lang sigt vil få udgifterne til tabt arbejdsfortjeneste til at falde.

Det anbefales, at kommunerne iværksætter en relevant skolevægringsindsats, hvor der oprettes et trivselsteam, som udover at bistå med hjemmeundervisning, hjælper eleverne tilbage i det tilbud, der er det rette for dem.

10

Faglig ledelse for bedre velfærd

Det koster kommunekassen dyrt og forringer kvaliteten af den nære velfærd, når der ikke praktiseres faglige ledelse på skoler, daginstitutioner, plejehjem og andre kommunale velfærdsinstitutioner. Manglende faglig ledelse kan nemlig føre til dårlige arbejdsmiljøer, ofte forårsaget af uklarhed om arbejdsopgaver og faggrupperes roller. Det kan skabe store rekrutteringsudfordringer, høj medarbejderomsætning og resultere i et faldende niveau af den ydede velfærd. Det påvirker i sidste ende, den kvalitet vores børn møder ude på daginstitutioner og skoler.

Det anbefales, at kommunen iværksætter en målrettet indsats for faglig ledelse, som baserer sig på følgende tre principper:

1) Opkvalificeringsuddannelse

Kommunen bør tage initiativ til at udvikle en uddannelse i faglig ledelse. Her skal ledere oplæres i de fagligheder, de leder. På den måde bliver lederen klædt ordentlig på til at sikre den rette arbejdsdeling og viden om faggruppernes roller.

2) Faglig ledelse som kerneopgave

Faglig ledelse skal være lederens kerneopgave. Det kræver tid, som kan være svær at finde med mange administrative opgaver. Derfor bør fokuset på drift og måltal reduceres til fordel for fokus på ledelse af forskellige fagligheder.

3) Faglige pejlemærker med borgeren i centrum

Under inddragelse af relevante fagligheder bør kommunen udvikle konkrete pejlemærker til hver af kommunens relevante velfærdsområder, som daginstitutionsområdet, folkeskoleområdet, ældreplejen osv. Pejlemærkerne skal være fagligt funderede værdier, der sætter borgerens behov i fokus, og som lederen skal navigere efter med henblik på at sikre, at velfærdsopgaven løses bedst muligt, og at rette opgaver varetages af medarbejdere med de rette kompetencer.

11

Skolemad for bedre trivsel

Der er stor social ulighed blandt børn i den danske folkeskole. For børn der kommer fra mindre ressourcestærke hjem, er skoletiden langt oftere præget af trivselsudfordringer og dårligere faglige præstationer.

Forskning viser, at gratis skolemad øger børns sundhed, læring og trivsel, og særligt gavner børn, der kommer fra lavindkomstfamilier. Det gælder også på den lange bane, hvor erfaringer og forskning fra andre lande har vist, at skolemad kan være med til at mindske ulighed i uddannelse, økonomi og sundhed. Samtidig frigiver det tid i hverdagen til pressede børnefamilier, der ikke længere behøver at tænke på madpakken.

Det anbefales, at der arbejdes hen imod madordninger på alle skoler for dermed at sikre mere lige livsmuligheder for alle børn samt at styrke fællesskabet og trivslen for de mindste børn og unge. Det bør efterstræbes, at madordningen kan fungere som pædagogisk redskab og være omdrejningspunkt for fællesskab. Det er afgørende, at der er tale om tilførsel af nye midler og ikke omprioritering af eksisterende midler, som kan risikere at påvirke personalenormeringer.

Hvor skal pengene komme fra?

Mange kommuners økonomi er stram. Kommunerne har igennem en årrække skulle lave spareøvelser, pga. effektiviseringskrav, merudgifter på det specialiserede socialområde eller utilstrækkelige økonomiaftaler. Flere kommuner oplever dog nu muligheden for igen at kunne investere på baggrund af de seneste års økonomiaftaler. Alligevel vil der dog være kommuner, som vil læse vores forslag og spørge: "hvor skal pengene komme fra?". Der er flere svar på det spørgsmål.

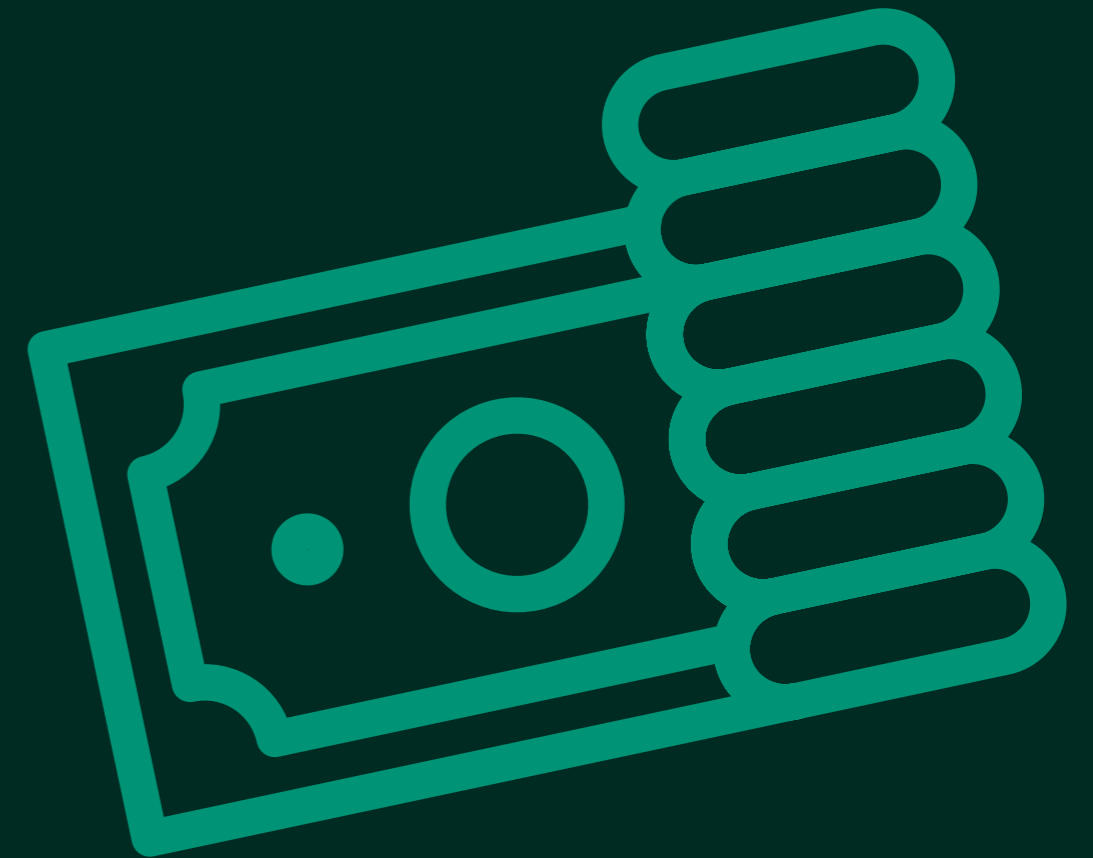
Der vil være penge at spare ved, at kommunerne investerer i servicen og gode arbejdsforhold. F.eks. på det specialiserede socialområde, hvor udgifterne er steget over de seneste år. Det har i flere kommuner betydet, at pengene på almenområdet i stigende grad er blevet brugt på det specialiserede område, fordi velfærden længe har været under pres, så det forebyggende arbejde og den opsporende indsats er blevet forsømt. Bekymringen kan hurtigt blive, at det dermed bliver selvforstærkende, når servicen falder bredt set på det almene område, fordi det specialiserede udfordres. Der er derfor penge at hente ved at investere i forebyggelse, tidlig opsporing og bedre understøttelse af sårbare familier, så der kan blive igangsat de rigtige indsatser, inden større og dyrere indsatser bliver nødvendige.

Samtidig er udgifterne til jobskifte steget med 1,1 mia. kr. i hovedstadsområdet (Region H, ekskl. Bornholm) de seneste 10 år. Selvom der altid vil være jobskifte, som er naturlig, er medarbejderomsætningen blandt flere velfærdsmedarbejdere ekstraordinært høj, og er steget kraftigt de senere år.

Det seneste år er det f.eks. 20 pct. af social- og sundhedspersonalet på tværs af kommunerne, der har skiftet job. For pædagogmedhjælpere og assistenter 34 pct. og 10 pct. for pædagoger.

Det estimeres samtidig, at stress koster samfundet 55 mia. kr.- om året, alene på baggrund af konsekvenserne for arbejdsudbuddet. Selvom der ikke findes én løsning på problemet med stress i samfundet, har det utvivlsomt betydning, det pres som mange familier er under i dag. Derfor kan der absolut være både større lokale og nationale samfundsgevinster at hente, ved at gøre livet nemmere for børnefamilierne, og vilkårene bedre for medarbejderne i kernevelfærden, ikke kun for medarbejderne, men også for servicen.

Der er altså både bedre vilkår for børnefamilierne, et bedre rekrutteringsgrundlag, øget medarbejdertilfredshed og mange penge at spare for kommunerne ved at have fokus på fastholdelses- og rekrutteringstiltag, som dem vi f.eks. foreslår i dette udspil.

Referencer

Arbejderbevægelsens Erhvervsråd [AE]. [2024]. Stress koster 55 mia. kr. om året. <https://www.ae.dk/analyse/2024-03-stress-koster-55-mia-kr-om-aaret>

BUPL [2024]. Hver anden forælder har meldt sig syg for at passe syge børn. <https://bupl.dk/politik-og-presse/presserum/hver-anden-foraelder-har-meldt-sig-syg-passe-syge-boern>

Dalsgaard, C.T., & Lemvig, K. [2024]. Kommunernes udgifter til det specialiserede socialområde, 2012-2022. København: VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd. <https://www.vive.dk/da/udgivelser/kommunernes-udgifter-til-det-specialiserede-socialomraade-2012-2022-dv4n54dz/>

Danmarks Statistik [2023]. Rekordlavt optag på erhvervsuddannelserne. <https://www.dst.dk/da/Statistik/nyheder-analyser-publ/nyt/NytHtml?cid=40260>

Danmarks Statistik [10. oktober 2025]. Uddannelsesaktivitet efter bopælsområde, uddannelse [DISCED-15], alder, køn og status. <https://statistikbanken.dk/uddakt10>

Dansk Industri [2024]. Livsfasepolitik: Omfavn et arbejdsliv i mange faser. <https://www.danskindustri.dk/vi-radgiver-dig/personale/nyhedsarkiver--personaleforhold/nyheder-om-arbejdsmiljo/2024/1/livsfasepolitik-omfavn-et-arbejdsliv-i-mange-faser/>

Danske Magistre [2024]. Hver fjerde forælder har afleveret syge børn. <https://dm.dk/akademikerbladet/aktuelt/foraelderbarometer/2024/hver-fjerde-foraelder-har-afleveret-syge-boern/>

DIF [2023]. Workshops – Under fremtidens idræt for børn og unge. https://www.dif.dk/media/2x2fycji/4300183_dif_fibu_folder_workshop_k3-dif-pf4jqd7.pdf

DR [2023]. Stor energikoncern giver ubegrænsede sygedage til ansatte med syge børn. <https://www.dr.dk/nyheder/regionale/nordjylland/norlys-giver-ubegraensede-sygedage-til-ansatte-med-syge-boern>

Fagbladet 3F [2025]. På Alexanders arbejdsplads kan medarbejderne blive hjemme og passe syge børn på ubegrænset tid. <https://fagbladet3f.dk/i-den-her-virksomhed-kan-de-blive-hjemme-og-passe-syge-boern-paa-ubegraenset-tid-alle-vinder-paa-det/>

FH [13. oktober 2025]. En bombe under velfærden: Igen i år falder optaget på professionsuddannelserne. <https://fho.dk/blog/2024/07/26/en-bombe-under-velfaerden-igen-i-aar-falder-optaget-paa-professionsuddannelserne/>

Folkeskolen [2025]. Nye tal: Dobbelt så mange elever kommer næsten aldrig i skole. <https://www.folkeskolen.dk/nye-tal-dobbelt-saa-mange-elever-kommer-naesten-aldrig-i-skole/>

Helsingør Kommune, Center for Sundhed og Omsorg [2023]. Sundhedspolitik – For Helsingør Kommune 2023-2030. <https://helsingor.dk/Media/638373796479128126/sundhedspolitik.pdf>

Kommunernes og Regionernes løndatakontor [10. oktober 2025]. Statistik over løn, ansættelse og fravær. <https://www.krl.dk/#/main>

Københavns Kommune [13. oktober 2025]. Sociale partnerskaber. <https://www.kk.dk/brug-byen/foreninger-og-fritidsliv/social-indsatser-i-kultur-og-fritidslivet/social-partnerskaber>

Lundborg, P., Rooth, D., & Alex-Petersen, J. [2021]. Long-Term Effects of Childhood Nutrition: Evidence from a School Lunch Reform. *The Review of Economic Studies*, 89(2), 876–908. <https://doi.org/10.1093/restud/rdab028>

Mary Fonden. [2024]. Ensomhed i Danmark: Befolkningsundersøgelse. Mary Fonden. <https://www.maryfonden.dk/wp-content/uploads/2024/06/Ensomhed-i-Danmark-Befolkningsundersogelse.pdf>

National Library of Medicine [2019]. Free school meals as an approach to reduce health inequalities among 10–12-year-old Norwegian children. <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/31311509/>

Ottosen, M.H., Andreassen, A.G., Dahl, K.M., Lausten, M., Rayce, S.B., & Tagmose, B.B. [2022]. Børn og unge i Danmark: Velfærd og trivsel 2022. København: VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd. <https://www.vive.dk/media/pure/Oxg-q53xk/14872861>

Oxford Academic [2021]. Long-Term Effects of Childhood Nutrition: Evidence from a School Lunch Reform. <https://academic.oup.com/restud/article/89/2/876/6273674?login=false>

Red Barnet [13. oktober 2025]. Hvert femte barn udsættes for mobning. <https://redbarnet.dk/stoet/mobning/>

Skoven i Skolen [13. oktober 2025]. Ny dansk forskning i udeskole- og naturklasseaktiviteter. <https://skoven-i-skolen.dk/viden-om-udeskole/ny-dansk-forskning-i-udeskole-og-naturklasseaktiviteter>

Sundhedsdatabanken [13. oktober 2025]. Ventetid – Udredningsret børne og unge psykiatri 2020. [https://sundhedsdatabank.dk/Media/638936093370075107/Udredningsret%20bu-psykiatri%202020-%20\[udgivet%20september%202025\].xlsx](https://sundhedsdatabank.dk/Media/638936093370075107/Udredningsret%20bu-psykiatri%202020-%20[udgivet%20september%202025].xlsx)

Sundhedsstyrelsen [2024]. Ny undersøgelse ser på forbruget af opioider blandt unge. <https://www.sst.dk/da/nyheder/2024/Ny-undersogelse-ser-paa-forbruget-af-opioider-blandt-unge>

Undervisningsministeriet [2025]. Færre skal falde fra på erhvervsuddannelserne: Store investeringer skal øge udgifterne per faglært med op til 50 procent. <https://www.uvm.dk/aktuelt/nyheder/uvm/2025/marts/250305-faerre-skal-falde-fra-paa-erhvervsuddannelserne>

Videnskab.dk [14. marts 2013]. Du husker mindre og læser dårligere på en skærm. <https://videnskab.dk/kultur-samfund/du-husker-mindre-og-laeser-daarligere-paa-en-skaerm/>

Vik, F.N., Van Lippevelde, W., & Øverby, N.C. [2019]. Free school meals as an approach to reduce health inequalities among 10–12-year-old Norwegian children. *BMC Public Health*, 951(1), 16–19. <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/31311509/>

HOVEDSTADEN